

Rakke valla 2017. aasta eelarve seletuskiri

SISSEJUHATUS

Rakke valla eelarve koostamisel lähtutakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest (edaspidi KOFS) ning arvestatakse kehtiva valla arengukava ja eelarvestrateegiaga. Eelarve on kassapõhine (tulud ja kulud tekivad raha laekumise või väljamaksmisega) ning koosneb viiest osast:

1. põhitegevuse tulud;
2. põhitegevuse kulud;
3. investeerimistegevus;
4. finantseerimistegevus;
5. likviidsete varade muutus.

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Põhitegevuse tulud	2 134 660,13	2 100 110,24	1 995 523,00
Põhitegevuse kulud	1 710 794,53	1 780 941,58	1 881 367,40
<i>Põhitegevuse tulem</i>	<i>423 865,60</i>	<i>319 168,66</i>	<i>114 155,60</i>
Investeerimistegevus	-311 016,43	-281 601,61	-531 233,42
<i>Eelarve tulem</i>	<i>112 849,17</i>	<i>37 567,05</i>	<i>-417 077,82</i>
Finantseerimistegevus	-21 016,00	-21 016,00	-21 016,00
Likviidsete varade muutus	91 833,17	16 551,05	-438 093,82

Netovõlakoormus on võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe. KOFS-i alusel võib netovõlakoormus olla aasta lõpul kuni kuuekordse põhitegevuse tulemi suurune, kuid ei tohi ületada põhitegevuse tulude summat. Rakke valla eelarve oodatav netovõlakoormus 2017. aasta lõpuks on 153 028 € ehk 7,7% põhitegevuse tuludest.

I PÕHITEGEVUSE TULUD

Põhitegevuse tulud jagunevad järgmiselt:

1. maksutulud;
2. tulud kaupade ja teenuste müügist;
3. saadavad toetused;
4. muud tegevustulud.

1. Maksutulud

Rakke vallale laekuvad maksutulud on füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Tulumaks moodustab 43,9% põhitegevuse tuludest ning on valla suurim tuluallikas. Maamaksu määraks on 1,2% põllumajandusmaal ning 2,2% metsa-, elamu- ja muul maal. Maamaksu laekumises 2017. aastal muutusi oodata ei ole.

2. Tulud kaupade ja teenuste müügist

- * Riigilõivud – laekuvad ehitusseaduse alusel tehtavate toimingute eest.
- * Tulud haridusalasest tegevusest – teiste kohalike omavalitsuste õpilaste eest saadav haridustulu, lapsevanemate osalustasu lasteaias, lasteaias ja kooli töötajate toiduraha ning muud tulud haridusasutuste majandustegevusest.
- * Tulud kultuurialasest tegevusest – Rakke Kultuurikeskuse tasulistest üritustest ning saalide rendist saadav tulu. Samuti kajastub selle tuluartikli all Rakke valla raamatukogude tegevusest saadav tulu.
- * Tulud sotsiaalasutuse tegevusest – Tammiku Avahooldekeskuse hoolealuste osamaks ülalpidamiskuludeks (suureb seoses kohamaksu tõusuga).
- * Tulud kommunaalasutuse tegevusest – vee- ja kanalisatsiooniteenuste ning prügi- ja töstukiteenuste osutamine. Tulud vähenevad seoses katlamajade rendile andmisega 2016. aasta augustist, mistõttu laekuvad valla eelarvesse kütetuludena vaid varasemate perioodide võlgnevused. Vee- ja kanalisatsiooniteenuse hind tõuseb 2017. aastast.
- * Üüri- ja renditulud – elanikele ja asutustele renditud ruumide renditasud ning Rakke sauna, Emumäe vaatetorni ja Ao kabeli teenuste tasud, samuti valla tänavatel ja üritustel kauplemisloovad laekuv tulu müügipiletitelt.
- * Laekumine muude kaupade ja teenuste müügist – tulud pesu pesemisest vanuritele ning erastamise eeltoimingute tasud elanikelt.

3. Saadavad toetused

Saadavad toetused on kas sihtotstarbelised või mittesihtotstarbelised. Esimeste hulgas on koolipiimatoetus Põllumajandusministeeriumilt, Tammiku Avahooldekeskuse juhataja õppelaenu põhiosa ja maksude tasumiseks laekuv eraldis Rahandusministeeriumilt ning Keskkonnainvesteeringute Keskuselt toetus Ao paisjärve uuringuteks, samuti kajastuvad siin erinevate projektide toetused. Mittesihtotstarbelised toetused on tasandus- ja toetusfondi eraldised Vabariigi Valitsuselt. Toetusfondi kuuluvad kohalike teede hoiu toetus, toimetulekutoetus, eraldised hariduskuludeks, sündide ja surmade registreerimise korraldamise toetus, sotsiaaltoetuste ja -teenuste osutamise toetus ning vajaduspõhine peretoetus. 2017. aastal on nimetatud eraldistele lisandunud raske ja sügava puudega laste hoiu teenuse toetus ning eraldis jäätmehoolduse arendamiseks. Tasandus- ja toetusfond kokku moodustab 38,3% Rakke valla 2017. aasta põhitegevuse tuludest.

4. Muud tegevustulud

Muude tegevustulude hulka kuuluvad keskkonnatasud ja muud eelpool nimetatud tegevustulud. Keskkonnatasud on kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu, laekumine vee erikasutusest ja saastetasud. Maavara kaevandamisõiguse tasu makstakse riigile kuuluva maavaravaru kaevandamise, kasutamise või kasutuskõlbmatuks muutmise eest. Muude tulude hulgas on näiteks viivisetulud ning 2015. aastal ka ühisveevärgi ja kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimise projekti teise etapiga seoses tagastatav käibemaks.

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
MAKSUTULUD	899 204,00	929 769,00	954 000,00
* Füüsilise isiku tulumaks	822 724,00	852 809,00	877 000,00
* Maamaks	76 480,00	76 960,00	77 000,00
TULUD KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜGIST	415 595,92	383 270,23	262 150,00
* Riigilõivud	1 458,22	1 275,00	1 300,00
* Tulud haridusalasest tegevusest	20 995,50	23 144,40	22 000,00
* Tulud kultuurialasest tegevusest	3 024,75	2 795,88	3 000,00
* Tulud sotsiaalasutuse tegevusest	86 016,66	83 236,54	87 300,00
* Tulud kommunaalasutuse tegevusest	286 960,85	249 449,45	111 650,00
* Üüri- ja renditulud	16 824,94	23 065,87	36 800,00
* Muude kaupade ja teenuste müük	315,00	303,09	100,00
SAADAVAD TOETUSED	720 039,27	757 653,78	768 373,00
* Sihtotstarbelised toetused	9 833,27	16 005,78	4 973,00
* Mittesihtotstarbelised toetused	710 206,00	741 648,00	763 400,00
MUUD TEGEVUSTULUD	99 820,94	29 417,23	11 000,00
* Varude müük	0,00	2 100,00	0,00
* Keskkonnatasud	18 909,00	20 230,00	8 000,00
* Muud tulud	80 911,94	7 087,23	3 000,00

II PÕHITEGEVUSE KULUD

Põhitegevuse kulud on eelarves eraldi välja toodud nii tegevusalade kui kulu liikide lõikes. 2017. aastal tõuseb töötasu alammäär täistööajaga töötamisel üle 9% (2016. aastal 430 € kuutasu ja 2,54 € tunnitasu, 2017. aastal vastavalt 470 € ja 2,78 €). Rakke valla eelarvest töötasu saavale täistööajaga töötajale on 2017. aastal minimaalne kuutasu 480 € ja tunnitasu 2,85 €. Arvestatud on keskmiselt 8%-line palgatõus ka teistele ametnikele ja töötajatele.

01111 – Vallavolikogu

Personalikuludes on volikogu liikmete, esimehe, sekretäri ja komisjonide liikmete töötasud. Majandamiskuludes on administreerimis-, koolituste ja transpordikulud. Volikogu kulude eelarve on 1,3% põhitegevuse kuludest.

01112 – Vallavalitsus

Personalikuludes on vallavalitsuse töötajate töötasud. Majandamiskulude hulgas on administreerimis-, koolitus-, ruumide majandamise, infotehnoloogia ja muud kulud, sealhulgas sõidukite ülalpidamiskulud, mille hulka kuulub ka vallavanema ja abivallavanema transpordi kompensatsioon. Vallavalitsuse kulude eelarve on 10,4% põhitegevuse kuludest.

011122 – Omavalitsuse liikmemaksud ja ühistegevuse kulud

VIROL liikmemaks 5590 €, EMOL liikmemaks 2042 €, PAIK liikmemaks 1459 € ja Roheline PAIK liikmemaks 700 €. (0,5% põhitegevuse kuludest)

01600 – Muud üldised valitsussektori teenused (valimised)

Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi kohaselt hõlmab see tegevusala valijate registreerimist, valimiste ja referendumite läbiviimist jne. Seoses 2017. aastal toimuvate kohalike valimistega on siin kajastatud kõik kulutused, mis on vajalikud kohalike valimiste korraldamiseks, sh. komisjoniliikmete töötasud, isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis, bürootarbed jmt. (0,4% põhitegevuse kuludest)

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Vallavolikogu	16 996,31	20 383,15	23 830,00
<i>Personalikulud</i>	15 011,89	18 480,53	21 300,00
<i>Majandamiskulud</i>	1 984,42	1 902,62	2 530,00
Vallavalitsus	158 622,33	176 853,82	195 080,00
<i>Personalikulud</i>	111 580,90	122 271,37	143 780,00
<i>Majandamiskulud</i>	47 041,43	54 582,45	51 300,00
Omavalitsuse liikmemaksud ja ühistegevuse kulud	9 066,00	10 928,00	9 791,00
Valimised	0,00	500,41	6 860,00

04210 – Põllumajandus (maakorraldus)

Personalikuludes on maanõuniku töötasu ning majandamiskuludes maade munitsipali-seerimise kulud. Maakorralduse eelarve on 0,9% põhitegevuse kuludest.

04510 – Maanteetransport (valla teede ja tänavate korrashoid)

Alates 2017. aastast on eelarves uus tegevusala (avalike alade puhastus – 05101), mistõttu on maanteetranspordi varasemate aastate võrdluses personalikuludena kajastatud tänavakoristajate ja haljasalade hooldajate töötasud 2017. aastast uue tegevusala all. Majandamiskuludes on teede jooksvaks hoolduseks ettenähtud vahendid, varasematel aastatel ka lumetõrje, haljasalade ja niidukite hooldamiskulud jmt. Maanteetranspordi kulud on 0,9% põhitegevuse kuludest.

04730 – Turism

Personalikuludes kajastuvad turismitöötajate töötasud. Arvestatud on kuue kuu pikkuse turismihooajaga, s.o mai algusest oktoobri lõpuni. Majandamiskuludes on turismi-objektide hooldus- ja remonttööd ning prügivedu. Turismikuludeks arvestatud vahendid on 0,7% eelarve põhitegevuse kuludest.

04900 – Majanduse haldus

Personalikuludesse on arvestatud Rakke Valla Kommunaalasutuse juhataja ning raamatupidaja töötasud. Majandamiskulude hulka kuuluvad kulud kommunaalasutuse side-, panga- ja juriidilistele teenustele ning transpordikulud (sh juhataja transpordi-kompensatsioon) ja valvur-koristajate töö tarbeks vajalike hooldustarvete soetamine. Majanduse halduse eelarve on 2,1% põhitegevuse kuludest.

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Põllumajandus (maakorraldus)	12 458,37	13 514,02	16 300,00
<i>Personalikulud</i>	12 004,72	13 053,22	15 500,00
<i>Majandamiskulud</i>	453,65	460,80	800,00
043601 – Staadioni tn katlamaja	106 960,51	68 885,04	-
<i>Personalikulud</i>	23 461,76	22 394,66	-
<i>Majandamiskulud</i>	83 498,75	46 490,38	-
043602 – Metsa tn katlamaja	68 390,81	48 900,49	-
<i>Personalikulud</i>	19 209,41	18 490,65	-
<i>Majandamiskulud</i>	49 181,40	30 409,84	-
043604 – Niidu tn katlamaja	22 614,22	38 298,53	-
<i>Personalikulud</i>	1 760,98	11 168,56	-
<i>Majandamiskulud</i>	20 853,24	27 129,97	-
Maanteetransport	62 009,49	72 740,57	17 000,00
<i>Personalikulud</i>	24 645,52	25 441,90	-
<i>Majandamiskulud</i>	37 360,22	47 290,92	17 000,00
<i>Muud kulud</i>	3,75	7,75	-
Turism	9 213,44	9 749,80	13 315,00
<i>Personalikulud</i>	8 148,39	8 853,24	9 915,00
<i>Majandamiskulud</i>	1 065,05	896,56	3 400,00
Majanduse haldus	27 701,13	40 645,09	39 726,00
<i>Personalikulud</i>	20 388,91	22 698,57	25 750,00
<i>Majandamiskulud</i>	7 312,22	17 946,52	11 476,00

05100 – Jäätmekäitlus

Personalikuludes on jäätmekäitlusoperaatori palgakulud. Majandamiskuludes on elanikkonna prügiteenuste tarbimine ja kulud jäätmejaama hooldusele. Jäätmekäitluse kulud moodustavad 0,5% eelarve põhitegevuse kuludest.

05101 – Avalike alade puhastus

Avalike alade puhastus on uus tegevusala. Siia kuulub suvine ja talvine teede ja tänavate, parkimisplatside, ühistranspordipeatuste, parkide, väljakute jm avalike alade puhastus, sh olmeprügi kogumine, lume- ja libedusetõrje, avalike aladega piirneva haljastuse hooldus koos olmeprügi koristamisega jmt. Personalikuludes on tänavakoristajate ja suvel haljasalade hooldajate töötasud. (3,7% põhitegevuse kuludest)

05600 – Muu keskkonnakaitse

Muu keskkonnakaitse on samuti varem kasutusele võtmata tegevusala. Siia alla kuuluvad Ao paisjärve uuringud ning paisu elektri- ja hoolduskulud. (0,3% põhitegevuse kuludest)

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Jäätmekäitlus	6 735,52	8 828,33	9 541,00
<i>Personalikulud</i>	2 968,19	3 254,06	3 515,00
<i>Majandamiskulud</i>	3 767,33	5 574,27	6 026,00
Avalike alade puhastus	-	-	68 980,00
<i>Personalikulud</i>	-	-	28 980,00
<i>Majandamiskulud</i>	-	-	40 000,00
Muu keskkonnakaitse	-	-	5 080,00

06100 – Elamumajanduse arendamine

Personalikuludes kajastuvad valvur-koristajate ja saunateenindaja palgakulud ning vajadusel valla omandis olevate korterite remondiga kaasnevad lepingulised töötasud. Majandamiskuludes on kulutused vallale kuuluvate korterite ning Rakke ja Salla sauna hooldusele (küte, elekter, vesi, jooksev remont) ning valla bussi kulud (v.a kütus). Elamumajanduse arendamiseks on arvestatud 2% põhitegevuse kuludest.

06300 – Veevarustus

Personalikuludes kajastub torulukksepa töötasu. Majandamiskuludes on veepumplate elektri- ja hoolduskulud, vee- ja kanalisatsioonisüsteemide remondi- ja hoolduskulud, veesaastetasud ning kommunaalasutusele kuuluvate Ford väikebussi ja paakauto ZIL ülalpidamiskulud. Veevarustuse kulud on 2,7% põhitegevuse kuludest.

06400 – Tänavavalgustus

Selle tegevusala hulgas kajastuvad Rakke aleviku ning Salla, Ao, Piibe, Liigvalla ja Tammiku külade tänavavalgustuse elektri- ja hoolduskulud. Tänavavalgustusele on arvestatud 0,8% põhitegevuse kuludest.

06605 – Kalmistu

Personalikuludes on kalmistuvahi töötasud. Majandamiskuludes on kalmistu hooldamiseks ja korrastustöödeks vajalikud kulutused ning kabeli elektrikulud. (0,6% põhitegevuse kuludest)

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Elamumajanduse arendamine	26 686,70	29 984,89	37 312,00
<i>Personalikulud</i>	15 290,43	17 113,89	19 350,00
<i>Majandamiskulud</i>	11 396,27	12 871,00	17 962,00
Veevarustus	43 334,91	46 873,36	50 126,00
<i>Personalikulud</i>	14 894,98	16 297,47	17 100,00
<i>Majandamiskulud</i>	28 439,93	30 127,06	32 074,00
<i>Muud kulud</i>	0,00	448,73	1 000,00
Tänavavalgustus	10 775,68	12 891,23	15 000,00
Kalmistu	6 498,98	8 448,90	11 285,00
<i>Personalikulud</i>	6 288,94	6 850,03	7 640,00
<i>Majandamiskulud</i>	210,04	1 598,87	3 645,00

07210 – Ambulatoorsed teenused

Ambulatoorsete teenuste all kajastuvad Rakke ambulatooriumi kulutused vee-, elektri- ja prügiveoteenustele. (0,15% eelarve põhitegevuse kuludest)

07310 – Haiglateenused

Haiglateenuste osas on kajastatud Rakke valla osalustasu Rakvere Haigla ravitingimuste parandamisel ning Rakvere Haigla liikmemaks. (0,2% põhitegevuse kuludest)

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Ambulatoorsed teenused	2 516,36	2 747,77	2 800,00
Haiglateenused	4 322,23	4 865,80	3 798,00

08102 – Sport

Personalikuludes on sporditöötajate palgakulud. Majandamiskuludes on arvestatud Rakke valla esindamine erinevatel suve- ja talimängudel, raskejõustiku toetus, spordirajatiste majandamiskulud, transpordikulud, inventarikulud (sh jõusaali sisustus) ning Rakke valla spordiürituste korraldamise kulud. Samuti kajastuvad ürituste korraldamise kuludes 3000 € maadlusklubi Järvamaa Matimehed tegevuse toetuseks ja 4500 € Spordiklubi Rakke tegevuse toetus, millest enamus läheb Rakke Rattamaratoni korraldamiseks. 2016. aastal rajati discgolfi rada ning 2017. aastal on plaanis rajada kooli staadionile väliharjutusväljak. Spordi kulud on 2,2% põhitegevuse kuludest.

08107 – Noortekeskus

Personalikuludes on noortekeskuse juhataja palgakulud. Majandamiskuludes on administreerimis-, koolitus-, noortekeskuse hoone ja ruumide majandamise ning ürituste korraldamise kulud jmt. Plaanis on korraldada noortelaager Käsmus. Noortekeskuse eelarve on 1,3% põhitegevuse kuludest.

08201 – Raamatukogud

Kajastatud on Rakke ja Lahu raamatukogude majandamiskulud ning personali töötasud. Lahu raamatukogu hoone majandamise kulud olid 2015. aasta sügiseni, s.t Lahu kooli sulgemiseni enamjaolt hariduse eelarves ning Salla laenutuspunkt suleti alates 2015. aasta 1. novembrist. Raamatukogude tegevuseks eraldatud vahendid on 3,1% põhitegevuse eelarvest.

08109 – Vaba aja tegevused (seltsitegevus)

Vaba aja tegevused olid eelarves 2016. aastal seltsitegevuse (08209) nime all ning selles kajastatakse kohalike mittetulundusühingute ja seltside tegevuse toetused: MTÜ Emumäe Arenduskeskus 700 €, MTÜ Kodukülad 1000 € Rakke Valla Hariduse Selts 1600 € ja MTÜ Salla Seltsimaja 1200 €. (0,2% põhitegevuse tuludest)

08202 – Rahvakultuur (kultuuriüritused)

Personalikuludes on Rakke Kultuurikeskuse juhataja, koristaja ja ringijuhtide tööjõukulud. Majandamiskuludes on suurimad kultuurikeskuse ruumide majandamiskulud ning vaba aja sisustamise kulud. 2015. aastal said ka mittetulundusühingud ja seltsid oma toetused kultuuriürituste eelarvest. 2016. aastal planeeritud suure saali toolide ost on lükatud edasi 2017. aastasse. Kultuurielarve on 3,8% põhitegevuse kuludest.

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Sport	30 738,47	37 502,82	42 038,00
<i>Personalikulud</i>	13 459,93	14 389,87	17 200,00
<i>Majandamiskulud</i>	17 278,54	23 112,95	24 838,00
Noortekeskus	16 044,05	18 233,41	24 860,00
<i>Personalikulud</i>	7 860,76	9 140,07	10 790,00
<i>Majandamiskulud</i>	8 183,29	9 093,34	14 070,00
Raamatukogud	51 681,21	46 836,56	58 355,00
<i>Personalikulud</i>	35 301,49	34 982,61	39 212,00
<i>Majandamiskulud</i>	16 379,72	11 853,95	19 143,00
Seltsitegevus	-	3 950,00	4 500,00
Kultuuriüritused	64 510,30	66 727,86	71 760,00
<i>Personalikulud</i>	19 752,33	21 961,58	25 140,00
<i>Majandamiskulud</i>	44 757,97	44 766,28	46 620,00

09110 – Alusharidus

Personalikuludes on lasteaia töötajate palgakulud koos 10%-lise palgatõusuga. Majandamiskuludes oli kuni 2015. aasta suveni lisaks muudele lasteaia ülalpidamiskuludele ka toitlustusteenuse maksumus, kuid sama aasta augustist alates on kokk ja tema abid lasteaia töötajad. Lasteaia tegevuskulud on 11,5% valla eelarve põhitegevuse kuludest.

092123 – Rakke Kool

Koolihariduse kulud jagunevad avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi järgi põhihariduse otsekuludeks (09212), gümnaasiumi astme otsekuludeks (09213) ning põhi- ja gümnaasiumi astme kaudseteks kuludeks (09220). Kuna Rakke Kool tegutseb alates 2016. aasta sügisest põhikoolina, on aastate võrdluses suured erinevused. Varasemalt jagunesid kulud kõigi kolme tegevusala vahel, kuid 2016. aasta sügisest alates on kõik kooli kulud põhihariduse otsekulud. Rakke Kooli kulud on eelarve suurimad: 31,9% kõigist põhitegevuse kuludest.

091102, 092124, 092132 ja 09510 – Eraldised teistele kohalikele omavalitsustele

Arvestatud on tasud Rakke valla õpilaste eest, kes õpivad teiste valdade koolides ja lasteaedades. Need eraldised jagunevad neljaks: 1) alushariduse astme õpilaste õppekulud (091102); 2) põhikooli klasside õpilaste õppekulud (092124), 3) üldkeskhariduse astme

(10.-12. klass) õpilaste õppekulud (092132) ning 4) noorte huviharidus ja huvitegevus (09510).

Õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta oli 2015. aastal 91 €, 2016. aastal 87 € ning uus piirmäär 2017. aastal on 88 €. Huvihariduse kulud on eelarves edaspidi uue tegevusala koodiga (varem 08105 – laste muusika- ja kunstikoolid). Muusikakoolide kohamaksust tasub Rakke vald 70% ning lapsevanem 30%. Eelarve kõikidest põhitegevuse kuludest on eraldised teistele kohalikele omavalitsustele 1,7%.

09600 – Koolitransport

Kajastatud on kulud õpilaste transpordile. (1,6% põhitegevuse kuludest)

09601 – Koolitoit

Siia kuuluvad kulutused Rakke Kooli õpilaste toitlustamiseks, sh nii toiduained kui ka nende transport. Kokkade palgakulud on alushariduse eelarves. Ühe õpilase toidupäeva maksumuseks on arvestatud 1,10 €. (0,7% põhitegevuse kuludest)

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Alusharidus	148 027,40	173 710,10	215 477,00
<i>Personalikulud</i>	<i>115 609,67</i>	<i>145 395,45</i>	<i>166 480,00</i>
<i>Majandamiskulud</i>	<i>32 417,73</i>	<i>28 314,65</i>	<i>48 997,00</i>
Lahu Algkool (suletud 2015.a)	33 657,18	-	-
<i>Personalikulud</i>	<i>31 181,88</i>	-	-
<i>Majandamiskulud</i>	<i>2 475,30</i>	-	-
Rakke Kool	517 464,16	547 945,57	600 878,00
<i>Personalikulud</i>	<i>429 347,64</i>	<i>455 144,32</i>	<i>476 135,00</i>
sh põhikool	269 089,89	341 938,46	476 135,00
sh gümnaasium	39 319,21	14 161,65	-
sh kaudsed kulud	120 938,54	99 044,21	-
<i>Majandamiskulud</i>	<i>88 116,52</i>	<i>92 801,25</i>	<i>124 743,00</i>
sh põhikool	13 577,94	47 390,12	124 743,00
sh gümnaasium	523,59	0,00	-
sh kaudsed kulud	74 014,99	45 411,13	-
Eraldised teistele KOV-dele	19 111,87	29 607,81	32 266,00
<i>alushariduse aste</i>	<i>1 518,00</i>	<i>1 992,00</i>	<i>4266,00</i>
<i>põhikooli aste</i>	<i>9 798,00</i>	<i>11 773,00</i>	<i>12 000,00</i>
<i>üldkeskhariduse aste</i>	<i>7 795,87</i>	<i>8 968,75</i>	<i>9 000,00</i>
<i>noorte huviharidus ja huvitegevus</i>	<i>5 919,00</i>	<i>6 874,06</i>	<i>7 000,00</i>
Koolitransport	30 829,14	30 184,83	30 500,00
Koolitoit	30 297,30	13 645,60	14 000,00

10121 – Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala all on kajastatud riigilt saadud vahendid puudega lapse hooldamiseks. Toetuste hulgas on riigi rahastatava lapsehoiuteenuse vahendeid 4482,24 €, mis on mõeldud raske või sügava puudega laste jaoks näiteks transporditeenuse või laagrite korraldamiseks, perede nõustamiseks, isikliku abistaja, tugiisiku teenuse korraldamiseks vmt. Samuti 4985,76 € hooldajatoetuse ja maksude maksmiseks puudega laste hooldajatele. Tegemist on 2016. aasta jäägiga. (0,5% põhitegevuse kuludest)

10200 – Avahooldekeskus

Personalikuludes on Tammiku Avahooldekeskuse juhataja ja teiste töötajate palgakulud. Majandamiskuludest on suurimad kulutused toiduainetele, ruumide majandamisele ning meditsiinitarvetele. Avahooldekeskuse tegevuskulud on 5,8% eelarve põhitegevuse kuludest.

10201 – Muu eakate sotsiaalne kaitse

Arvestatud on abivajavate vanurite hooldamine ja toetused puudega täiskasvanute hooldajatele ning nendelt toetustelt makstav sotsiaalmaks. (0,4% põhitegevuse kuludest)

10402 – Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala all kajastuvad vahendid vajaduspõhise peretoetuse maksmiseks. Tegemist on 2016. aasta jäägi ja 2017. aasta eraldisega. (0,6% põhitegevuse kuludest)

10701 – Toimetulekutoetus

Toimetulekutoetused abivajajatele ning sotsiaaltoetuste ja -teenuste arendamiseks ja haldamiseks ettenähtud summad on 2016. aasta vallaelarvest allesjäänud vahendid ning riigieelarve 2017. aasta eraldiste prognoos. Need sotsiaalsed toetused moodustavad 1,75% eelarve põhitegevuse kuludest.

10702 – Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse

Sotsiaaltoetused: ühekordsed toetused 8000 €, matusetootused 3750 €, sünnitoetused 4500 €, puud vanuritele 1600 €, omasteta matusekulud 900 € ning lasteaialaste toitlustus-toetus 10 000 €. Alates 2017. aastast tõusevad sünni-, matuse- ja sünnipäevatoetused. Majandamiskulude alla arvestatud vahendid on kauplusbussi tegevuse toetuseks ning teiste kohalike omavalitsuste sotsiaalasutustes hooldatavate Rakke valla elanike hooldustasudeks. (2,1% põhitegevuse kuludest)

10900 – Sotsiaalse kaitse haldus

Personalikuludes on sotsiaaltöötajate palgakulud. Lisatud on ka lastekaitsetöötaja palgakulud. Majandamiskuludes on elektriauto ülalpidamiskulud ning meditsiinikulud. Muude kuludena kajastatakse riigilõivukulusid. Sotsiaalse kaitse halduse kulud on 1,7% põhitegevuse kuludest.

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	1 330,16	1 879,29	9 468,00
Avahooldekeskus	90 631,12	95 724,83	108 672,00
<i>Personalikulud</i>	51 328,53	54 128,90	60 230,00
<i>Majandamiskulud</i>	39 302,59	41 595,93	48 442,00
Muu eakate sotsiaalne kaitse	5 043,67	5 746,19	6 900,00
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	6 570,00	9 585,00	11 834,60
Toimetulekutoetus	14 344,96	31 466,31	32 931,80
<i>Toimetulekutoetus</i>	14 022,06	25 523,23	26 053,26
<i>Sotsiaalteenuste osutamise toetus</i>	322,90	5 943,08	6 878,54
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	30 094,20	30 519,37	39 629,00
<i>Sotsiaaltoetused</i>	21 994,72	24 352,96	28 750,00
<i>Majandamiskulud</i>	8 099,48	6 166,41	10 879,00
Sotsiaalse kaitse haldus	19 597,35	21 636,83	31 474,00
<i>Personalikulud</i>	18 874,81	21 354,09	30 900,00
<i>Majandamiskulud</i>	712,54	252,74	574,00
<i>Muud kulud</i>	10,00	30,00	0,00

01114 – Reservfond on 20 000 € ehk 1,1% põhitegevuse kuludest.

Põhitegevuse kulud kulu liikide lõikes:

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Sotsiaaltoetused	49 283,51	70 419,71	89 884,40
Mittesihtotstarbelised eraldised	13 388,23	15 793,80	13 589,00
Personalikulud	998 372,06	1 065 801,99	1 124 277,00
Majandamiskulud	649 572,98	627 041,84	630 117,00
Muud kulud*	33,75	1 884,24	23 500,00

* 2017. aasta eelarve muud kulud sisaldavad ka reservfondi

III INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevuses kajastuvad KOFS-i kohaselt põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus ja müük, antavad ja tagasilaekuvad laenud ning finantstulud ja -kulud.

Investeeringustegevuseks on 2017. aasta eelarves kokku arvestatud -531 233,42 €, mis jaguneb järgmiselt:

art.		tulu(+), kulu(-)	finantseerimisallikas
15	Valla teede ja tänavate ehitus ja remont	-291 744 €	kohalike teede hoiu toetus riigilt ja omavahendid
15	Emumäe vaatetorn	-30 000 €	omafinantseering
15	Tänavavalgustuse uuendamine Rakkes, Lammaskülas ja Sallas	-81 430 €	Omafinantseering ja toetus
15	Ao kabeli ehituse III etapp	-17 052 €	PRIA toetus ja omafinantseering
15	Noortekeskuse põranda remont	-4 140 €	omafinantseering
15	Lasteaia fassaadi ja pööningu lae soojustamine	-99 729 €	omafinantseering
15	Lasteaia õueala atraktsioonide kaasfinantseerimine	-19 500 €	omavahendid
45	Sihtotstarbelised eraldised: hajaasustuse programm	-19 109,42 €	maavalitsuse toetuse 2016. aasta jääk 4109,42 €, omavahendid 15 000 €
35	Sihtotstarbelised toetused	+29 021 €	PRIA toetus Ao kabeli ehituseks (19 270 € II etapp, 9751 € III etapp)
35	Sihtotstarbelised toetused	+5 000 €	Lammasküla tänavavalgustuseks toetus
655	Intressitulud hoiustelt	+50 €	
650	Finantskulud (laenuintressid)	-2 600 €	
	KOKKU	-531 233,42 €	

Investeeringustegevuse kulude ja tulude võrdlus aastate lõikes:

(eurodes)	2015 täitmine	2016 täitmine	2017 eelarve
Rajatiste ja hoonete soetus ja renoveerimine	-654 475,52	-101 998,91	-251 851,00
Teede ehitus ja renoveerimine	-81 826,80	-173 152,79	-291 744,00
Masinate ja seadmete soetamine	-3 700,25	0,00	0,00
Sihtotstarbelised eraldised põhivara soetuseks	-9 388,73	-16 308,53	-19 109,42
Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks	+441 303,51	+10 115,18	+34 021,00
Põhivara müük	+570,00	+2 350,00	0,00
Finantstulud	+34,67	+48,94	+50,00
Finantskulud	-3 483,31	-2 605,50	-2 600,00

IV FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuse eelarveossa kuuluvad: 1) laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ning kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel; 2) võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.

Ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimise projekti omaosaluse katteks taotles Rakke vald 2012. aastal Keskkonnainvesteeringute Keskuselt laenu kuni 320 000 euro ulatuses 15 aastaks intressiga 1% aastas + kuue kuu euribor. Kuna 2012. aastal võeti laenu 221 766 eurot ja 2013. aastal 93 469 eurot, kujunes tegelikult laenukasutuseks 315 235 eurot. Laenu tagastamine algas 2014. aastal, makseid tehakse kaks korda aastas kogusummas 21 016 eurot.

(eurodes)	2015. aasta	2016. aasta	2017. aasta
Laenu võtmine	0	0	0
Laenu tasumine	-21 016	-21 016	-21 016
Võlakohustus aasta lõpu seisuga	273 203	252 187	231 171
Netovõlakoormus 31.dets seisuga	0	0	153 028

V LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Rakke vallal puuduvad rahaturu- ja intressifondide aktsiad või osakud ning soetatud ei ole ka võlakirju. Seega kajastub eelarve likviidsete varade muutuse osas KOFS-i järgides vaid raha ja pangakontode muutus. Eelseisvaks aastaks on prognoositud raha ja pangakontode vähenemine 438 093,82 € võrra. Raha jääk aasta lõpuks on prognoosi kohaselt 78 143,44 €.

KOFS § 12: põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeeringustegevuse eelarveosa kogusumma, nimetatakse eelarve tulemikks. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga, ülejäägis, kui eelarve tulem on positiivne, ning puudujäägis, kui eelarve tulem on negatiivne.

VI Eelarvestrateegia ja eelarve võrdlus

	2016		2017	
	eelarve- strateegia	täitmine	eelarve- strateegia	eelarve eelnõu
Põhitegevuse tulud kokku	2 093 025	2 100 110	1 850 000	1 995 523
Maksutulud	917 000	929 769	932 000	954 000
sh tulumaks	840 000	852 809	855 000	877 000
sh maamaks	77 000	76 960	77 000	77 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	415 000	383 270	230 000	262 150
Saadavad toetused tegevuskuludeks	743 625	757 654	673 000	768 373
sh tasandusfond	239 203	239 203	215 000	242 732
sh toetusfond	492 422	502 445	450 000	520 668
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	12 000	16 006	8 000	4 973
Muud tegevustulud	17 400	29 417	15 000	11 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 866 520	1 780 942	1 740 000	1 881 367
Antavad toetused tegevuskuludeks	91 000	86 214	90 000	103 473
Muud tegevuskulud	1 775 520	1 694 728	1 650 000	1 777 894
sh personalikulud	1 080 600	1 065 802	1 050 000	1 124 277
sh majandamiskulud	693 420	627 042	580 000	630 117
sh muud kulud	1 500	1 884	20 000	23 500
Põhitegevuse tulem	226 505	319 169	110 000	114 156
Investeeringustegevus kokku	-304 775	-281 602	-482 020	-531 233
Põhivara müük (+)	2 350	2 350	0	0
Põhivara soetus (-)	-316 880	-275 202	-1 445 050	-543 595
sh projektide omaosalus	-297 680	-265 087	-434 565	-509 574
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	29 315	10 115	980 485	34 021
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-17 000	-16 309	-15 000	-19 109
Finantstulud (+)	45	49	45	50
Finantskulud (-)	-2 605	-2 606	-2 500	-2 600
Eelarve tulem	-78 270	37 567	-372 020	-417 078
Finants eerimistegevus	-21 016	-21 016	-21 016	-21 016
Kohustuste võtmine (+)	0	0	0	0
Kohustuste tasumine (-)	-21 016	-21 016	-21 016	-21 016
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-99 286	16 551	-393 036	-438 094
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	400 400	516 237	7 364	78 143
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	252 187	252 187	231 171	231 171
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	223 807	153 028
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	12,1%	7,7%

Rakke valla 2017. aasta eelarve eelnõu läbis vallavalitsuse istungi 17. jaanuaril ja eelarve komisjoni istungi 18. jaanuaril.

Eelnõu koostaja ja esitaja: Rakke Vallavalitsus